

Woorden net als aarde, kussen(s), zetel(s) en ladder(s)

i

Spellingweter 16 ▶ Woorden met een doffe e in de woordstukjes *en/ens, el/els* of *er/ers*

1 Kijk goed. Bedek het woord en schrijf het in de zin.

b

- de ridders ▶ De ridders vechten tegen elkaar op een toernooi.
- de visser ▶ Heeft die visser vandaag al een vis gevangen?
- de kabouters ▶ Kabouters zijn volgens mij niet echt.
- de engel ▶ Mijn mama zegt altijd dat ik haar allerliefste engel ben.
- de kikker ▶ Een kikker is een dier dat op een pad lijkt.
- de agente ▶ De agente achtervolgt twee bandieten.
- de zetel ▶ In onze klas staat een zetel waarin we mogen lezen.
- de kussens ▶ Ik slaap met twee kussens in mijn bed.
- de aarde ▶ Is de aarde een grote of een kleine planeet?
- de ladder ▶ Om de appels te plukken, gebruik je een ladder.
- de kapper ▶ De kapper van mijn mama probeert graag nieuwe kapsels uit.
- de brommers ▶ Die brommers rijden heel hard voorbij de school.

2 Rangschik de woorden alfabetisch.

aardappels

1 aardappels

pantons

2 laarzen

laarzen

3 panthers

grootst

1 dochters

dochtos

2 grootste

stekos

3 stekels

dezelfd

1 brommer

mol

2 dezelfde

bromm

3 engel

eng

4 molen

3 Bedenk een rijmwoord.

kikker ▶ bv. dikker

kussen ▶ bv. blussen

engel ▶ bv. bengel

botste ▶ bv. klotste

4 Zoek het juiste woord. Vul het in en schrijf de zin over.

- 1 Mijn koffer (ding waar ik mijn spullen in stop als ik op reis ga) raakt niet meer dicht!

Mijn koffer raakt niet meer dicht!

- 2 De agente (vrouwelijke agent) ving al tien bandieten.

De agente ving al tien bandieten.

- 3 Op aarde (bol waarop wij leven) is er meer water dan land.

Op aarde is er meer water dan land.

- 4 Een egel (dier met stekels dat zich oprolt bij gevaar) heeft meer dan honderd stekels op zijn rug.

Een egel heeft meer dan honderd stekels op zijn rug.

- 5 Thuis hebben wij vier kippen (dieren die tok zeggen) en twee poezen (dieren die miauwen).

Thuis hebben wij vier kippen en twee poezen.

5 Kraak de code. Vervang de tekeningen door *e*, *en*, *er* of *el*.
Schrijf de woorden op.

= *el*

= *e*

= *en*

= *er*

1 De bakker heeft app s voor zijn app taart nodig.

bakker

appels

appeltaart

2 Mijn papa kan goed gekk bekk trekk

gekke

bekken

trekken

6 Vul de tekst aan. Welk woord past?

Rare gewoonten van een ridder!

Ik twijfel.

Fout? Verbeter.

ridd
gewoont

Een *ridder* had nogal wat

_____

rare *gewoonten*.

_____

ving
laarz

Voor hij zijn *laarzen* aantrok,

_____

telde hij al zijn *vingers*.

_____

hand
vuil
modd

Had hij *vuile* *handen*

_____

of *modder* op zijn kleren?

_____

wat
prop
morst

Dan *morste* hij er *water*

_____

op om alles *proper* te maken.

_____

ez
dam
mooi

Als hij een *mooie* *dame* zag,

_____

gedroeg hij zich als een *ezel*.

_____

wort
lit
gewonn

Had hij *gewonnen* bij een gevecht?

_____

Dan dronk hij één *liter*

_____

wortelsap.

_____

Stambreuken zijn breuken met teller 1.

4) Duid aan wat gevraagd wordt.

Kleur de breukstreep groen.

Omkring de stambreuk.

Kleur de noemer rood.

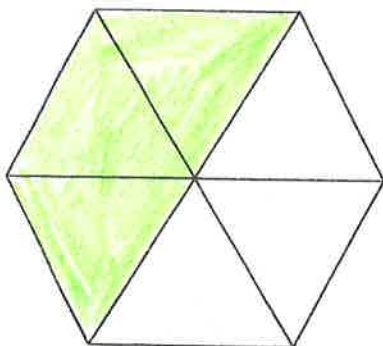

Kleur de teller geel.

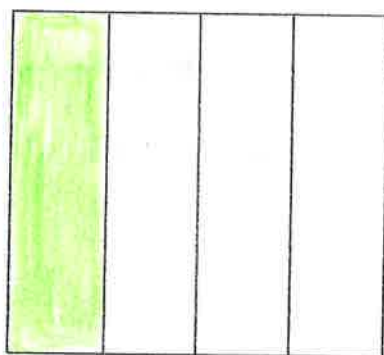

5) Kleur het gevraagde deel of noteer de passende breuk.

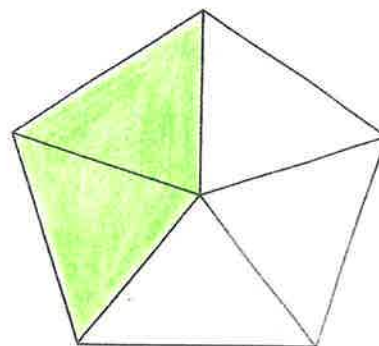
a

Kleur $\frac{3}{6}$.

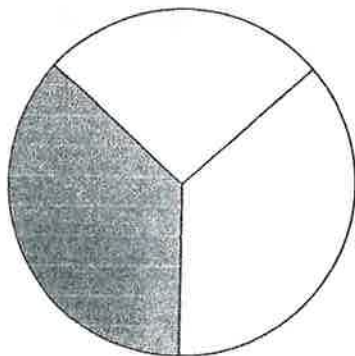

Kleur $\frac{1}{4}$.

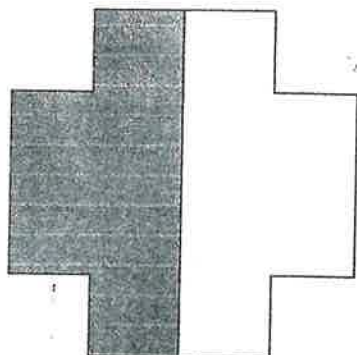

Kleur $\frac{2}{5}$.

b

1... van de 3... gelijke delen
of $\frac{1}{3}$

1... van de 2... gelijke delen
of $\frac{1}{2}$

3... van de 4... gelijke delen
of $\frac{3}{4}$

Spelen met zinnen

- Ik kan zinnen langer maken door informatie aan te vullen.
- Ik kan zinnen korter maken door informatie weg te laten.

i

Wat is een zin?

We spreken altijd in zinnen.

Zinnen kunnen heel kort zijn, of heel lang.

Een zin moet niet lang zijn om een boodschap over te brengen.

Dit is een zin!

1 a Maak de zin langer.

- 1 Yorben eet bv. een banaan.
- 2 In de tuin oefenen bv. wij ons dansnummer.
- 3 Yasmine speelt bv. in de tuin.
- 4 Lina en Cas rollen bv. de mat op.

Wanneer?

Waar?

Wat?

Hoe?

Met wie?

b Maak de zin langer door op de vragen tussen haakjes te antwoorden.

1 Nora wandelt bv. in het bos (waar?) bv. met haar broer
(met wie?).

2 Ray en Kimbo tekenen bv. op zaterdag (wanneer?)
bv. in de tekenschool (waar?) bv. een kasteel (wat?).

2 Maak de zin zo kort mogelijk. Schrijf de korte zin op.

1 Hij draagt ~~altijd~~ dezelfde trui ~~in de winter~~.

Hij draagt dezelfde trui.

2 Hiba huppelt ~~op donderdag~~ achterwaarts
~~door het park~~ met haar zus.

Hiba huppelt.

3 Vervang het gekleurde zinsdeel. Maak zo een nieuwe zin.

1 Sofia legt haar **taalschrift** onder haar hoofdkussen.

bv. Birgit legt bv. haar rekenboek onder haar hoofdkussen.

2 Op de dag van de **toets** draagt Bryan zijn **geluksarmband**.

bv. Tijdens het skiën draagt Bryan bv. een skibril.

3 Bas hangt zijn oefeningen **op de muur** **boven zijn bed**.

Bas bv. maakt zijn oefeningen bv. voor het slapengaan.

4 Juf Nora studeerde **vroeger** **achterstevoren** **op een stoel**.

Juf Nora studeerde bv. het alfabet achterstevoren bv. op de trap.

4 Maak nieuwe zinnen. Je mag elk stukje meerdere keren gebruiken.

a Maak een goede zin met de gele stukjes. Je mag nog andere stukjes toevoegen.

---

b Kleur drie stukjes groen. Gebruik ze in een zin. Je mag nog andere stukjes toevoegen.

---

c Maak met de stukjes een zo lang mogelijke zin.

---

d Maak met de stukjes een zo kort mogelijke zin.

---

op weg naar school
in de zetel
met een bal
in de klas
kopen
een boterham
gooit
een wedstrijd
naar de winkel

met kaas
op zaterdag
de juf
de kinderen
Marie
op de fiets
naar de winkel

ik
mijn vader
vrolijk
's morgens
in de auto
gaat
in een korte broek
met vrienden
naar Yassin

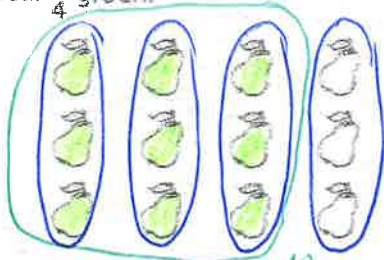
spelen
dansen
om de hoek
at
slaapt
elke dag
met mama

steeds
een snoepje

Een breuk van een hoeveelheid nemen (met de breukvragen).

1) Beantwoord de breukvragen. Kleur het gevraagde deel.

a Kleur $\frac{3}{4}$ groen.

- Hoe groot is het geheel? 12
- In hoeveel gelijke delen moet ik delen? 4
- Hoe groot is één deel?

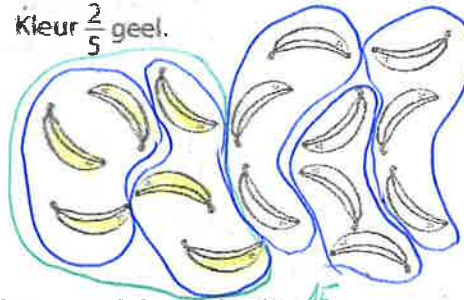
$$12 : 4 = 3$$

- Hoeveel delen moet ik nemen? 3

- Hoeveel is dat samen? $3 \times 3 = 9$

$$\frac{3}{4} \text{ van } 12 \text{ peren} = 9 \text{ peren}$$

b Kleur $\frac{2}{5}$ geel.

- Hoe groot is het geheel? 15
- In hoeveel gelijke delen moet ik delen? 5
- Hoe groot is één deel?

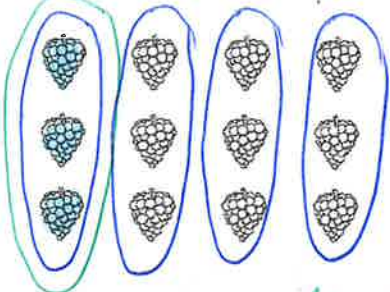
$$15 : 5 = 3$$

- Hoeveel delen moet ik nemen? 2

- Hoeveel is dat samen? $2 \times 3 = 6$

$$\frac{2}{5} \text{ van } 15 \text{ bananen} = 6 \text{ bananen}$$

c Kleur $\frac{1}{4}$ blauw.

- Hoe groot is het geheel? 12
- In hoeveel gelijke delen moet ik delen? 4
- Hoe groot is één deel?

$$12 : 4 = 3$$

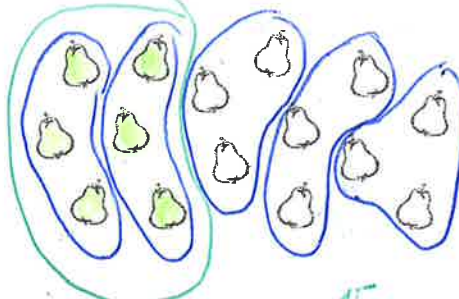
- Hoeveel delen moet ik nemen? 1

- Hoeveel is dat samen?

$$1 \times 3 = 3$$

$$\frac{1}{4} \text{ van } 12 \text{ trossen} = 3 \text{ trossen}$$

d Kleur $\frac{2}{5}$ groen.

- Hoe groot is het geheel? 15
- In hoeveel gelijke delen moet ik delen? 5
- Hoe groot is één deel?

$$15 : 5 = 3$$

- Hoeveel delen moet ik nemen? 2

- Hoeveel is dat samen?

$$2 \times 3 = 6$$

$$\frac{2}{5} \text{ van } 15 \text{ peren} = 6 \text{ peren}$$

Allemaal rara-rare gewoontes (1)

- Ik kan alle informatie over mijn onderwerp bij elkaar brengen in een verslag.
- Ik kan een goed verslag schrijven om alle informatie te delen met anderen.

1 a Lees het voorbeeldverslag.

Een dubbel gezin

Deze week maakte ik kennis met Anaïs. Zij heeft niet een, maar twee families. De ene week is ze bij haar papa, de andere week woont Anaïs bij haar mama.

Eerst vertel ik jullie wat meer over het gezin van papa. Daar is het lekker rustig. Anaïs en haar papa wonen met hun tweetjes en doen alles samen. Ze gaan samen boodschappen doen, ze koken samen en daarna kijken ze naar haar lievelingsprogramma.

Bij mama is het heel wat drukker. Mama woont samen met Youssef en zijn drie kinderen. Die zitten al op de middelbare school en helpen Anaïs met haar huiswerk. Mama en Youssef hebben samen ook een kindje, Hannah. Anaïs vindt het geweldig om spelletjes te spelen met haar **halfzusje**. Bij mama thuis is het nooit stil.

Ik vond het **boeiend** om een kijkje te nemen in het leven van Anaïs, omdat ik twee gezinnen heb leren kennen die anders zijn dan het mijne. Ik onthoud dat elk gezin anders is en dat elk soort gezin leuke kanten heeft.

het verslag

wat je opschrijft over wat er gebeurd is

de halfzus

zus met dezelfde papa/mama, maar met een andere mama/papa

boeiend

interessant

b Kleur in het verslag:

- de **inleiding**.
- het midden.
- het slot.

de inleiding

begin van een tekst dat kort vertelt waarover de tekst zal gaan

c Welk deel heb je niet gekleurd?

de titel

2 Bekijk jouw fragment en beantwoord de vragen.

KNOTSGEKKE KUNSTENAARS

a Hoe heet deze kunstenaar? ☆

- Wim T. Schippers
- Tim C. Bouwvakkers
- Kim B. Dansers

b Welke twee kunstwerken ken je van deze kunstenaar? □

1 een vloer van pindakaas

2 een vier meter hoge drol

c Waarom wil hij dit soort kunstwerken maken? Kruis alle juiste antwoorden aan. ♥

- Omdat veel mensen het mooi vinden.
- Om mensen te laten nadenken over wat kunst eigenlijk is.
- Om mensen te laten lachen.
- Om mensen te laten dansen.
- Om te zorgen voor een **discussie**.

de discussie

gesprek tussen mensen die een ander idee hebben, ze willen elk overtuigen van hun idee

d Wat vinden jullie van de kunstwerken van deze kunstenaar? Bespreek. ☁

e Bedenk een bijzonder kunstwerk.

Wij zouden dit grappige kunstwerk maken: _____

omdat _____

_____

HIPPE HOBBY'S

a Welke bijzondere hobby hebben deze kinderen? Vul aan.

Ze oefenen bij de jeugdbrandweer

b Welke naam uit het rara-rooster heb je herkend? ☆

Felicia

c Wat oefenen ze? Kruis alle juiste antwoorden aan. ♥

- Blussen
- Brandweertwagens versieren
- Op ladders klimmen
- Koken voor de brandweerlui
- Oude dametjes bevrijden
- Slangen uitrollen
- Met water spuiten

d Waarom willen ze later brandweerman of -vrouw worden? ☁

Het lijkt ze leuk om zelf een brand te kunnen blussen.

De mannen en vrouwen in de kazerne zijn net een grote familie.

 e Wat zouden jullie graag leren bij de brandweer? Bespreek.

SPECIALE SCHOLEN

a Waar woont Dany? ☆

op een kermis

b Waar krijgen deze kinderen les? Vul aan. □

De kinderen krijgen les in een rijdende school.

c In die school zitten kinderen van groep 4 tot groep 8 samen in een klas. Welke leerjaren zitten samen in een klas als groep 3 het eerste leerjaar is? ♥

het tweede tot het zesde leerjaar

d Kruis alle juiste zinnen aan. ☁

- Dezelfde juf reist mee met de kinderen.
- De kinderen hebben steeds een andere juf op elke kermis.
- De kinderen zitten altijd samen in de klas.
- De kinderen hebben steeds andere klasgenootjes.
- De kinderen gaan tijdens de pauze een kwartiertje naar huis.
- De kinderen krijgen maar een halve dag les en gaan dan naar huis.

e Waarom zitten de kinderen op dit soort school?

Omdat de ouders van de kinderen op de kermis werken en de kermis elke week naar een andere plaats gaat.

f Wat vinden jullie (niet) leuk aan deze school? Bespreek.

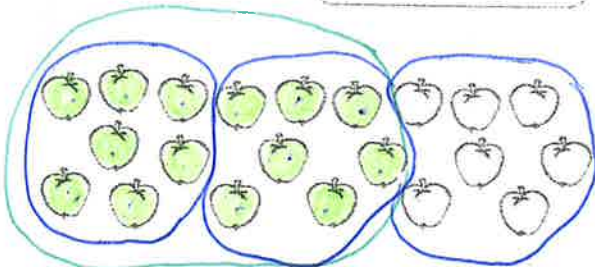
Een breuk van een hoeveelheid nemen (noteer de breukvragen op een apart blad).

1) Beantwoord de breukvragen. Kleur het gevraagde deel.

a Kleur $\frac{2}{3}$ groen.

$$21 : 3 = 7$$

$$2 \times 7 = 14$$

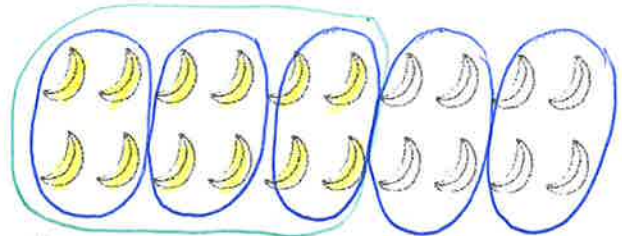

$\frac{2}{3}$ van 21 appels = 14 appels

b Kleur $\frac{3}{5}$ geel.

$$20 : 5 = 4$$

$$3 \times 4 = 12$$

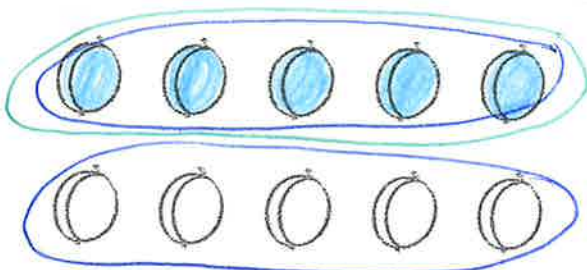

$\frac{3}{5}$ van 20 bananen = 12 bananen

c Kleur $\frac{1}{2}$ blauw.

$$10 : 2 = 5$$

$$1 \times 5 = 5$$

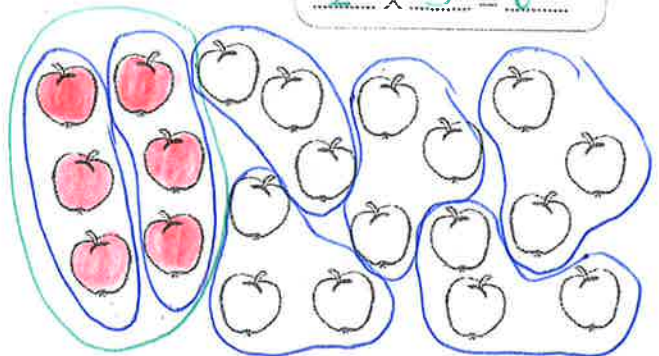

$\frac{1}{2}$ van 10 pruimen = 5 pruimen

d Kleur $\frac{2}{7}$ rood.

$$21 : 7 = 3$$

$$2 \times 3 = 6$$

$\frac{2}{7}$ van 21 appels = 6 appels